

викладача в області психологічних особливостей та закономірностей спілкування, взаємодії.

Література

1. Андреева Г.М. Социальная психология. М., 1996г.
2. Кан-Калик В.А. Учителю о педагогическом общении: Кн. Для учителя. - М.: Просвещение, 1987г.
3. Леонтьев А. А. Педагогическое общение / Под ред. М. К. Кабардова. 2–е изд., перераб. и доп. — М.; Нальчик, 2012. — 367 с.
4. Основы педагогического мастерства: Учебное пособие для пед. спец. высш. учебн. заведений / И.Я.Зязюн, И.Ф.Кривонос и др.; под ред. И.Я.Зязюна. - М.: 1989г.
5. Столяренко Л.Д. Педагогическое общение // Л.Д. Столяренко Педагогическая психология для студентов вузов. - Ростов н/Д: "Феникс", 2004. - С. 238-247.

Касьяненко О.В.

Науковий керівник: старший викладач кафедри філософії і ППП

Разумовська Н.Р.

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Інтенсивні зміни у соціокультурному та економічному житті українського суспільства, що відбуваються в останні десятиліття, вимагають підвищення ефективності підготовки студентів технічних спеціальностей. Очевидно, що стати фахівцем високої кваліфікації сьогоднішній студент зможе, якщо опанує поряд зі спеціальними знаннями найраціональнішими і ефективними прийомами розумової праці і методами самостійного придбання знань.

Психологічні аспекти пізнавальної активності особистості висвітлені в роботах К.А. Абульхановой-Славської, Б.Г. Ананьєва, Л.С. Виготського,

Н.Ф. Добриніна, А.І. Крупнова, С.Д. Смирнова та ін. Проблема сутності пізнавальної активності досить добре вивчена в контексті шкільного віку З.А. Абасовим, М.А. Даниловим, П.І. Підкасистим, Т.І. Шамовою, Г.І. Щукіної та ін. [3].

У зв'язку із необхідністю сьогоденного студента стати фахівцем високої кваліфікації, перед технічними вузами країни гостро постає проблема формування таких якостей особистості, як пізнавальна і творча активність і самостійність, що й зумовило вибір теми даного дослідження.

Метою публікації є визначення, теоретичне обґрунтування педагогічних умов вдосконалення системи формування пізнавальної активності студентів в процесі вивчення технічних дисциплін.

В даний час при розгляді змісту поняття «пізнавальна активність» можна виділити кілька основних напрямів досліджень:

1. Пізнавальна активність розглядається як природне прагнення учня до пізнання.
2. Пізнавальна активність розуміється як характеристика діяльності: її інтенсивність і напруженість.
3. Пізнавальна активність трактується як якість особистості [1].

В основному, проблема формування пізнавальної активності на особистісному рівні зводиться до формування мотивації пізнавальної діяльності, а також до формування пізнавального інтересу. У літературі досить чітко визначені засоби формування мотивації пізнання і інтересу.

Аналіз більшості визначень пізнавальної активності, що містяться в психолого-педагогічній літературі вказує на те, що більшість авторів схиляються до наступних позицій:

- а) пізнавальна активність розглядається з декількох точок зору: вона трактується як ефективність пізнавальної діяльності студента, що має певну стабільність, що залежить від рівня сформованості пізнавальних здібностей; пізнавальна активність розглядається в плані розумової пізнавальної

діяльності в конкретний момент часу навчального процесу; пізнавальна активність розглядається як якість особистості [2].

б) пізнавальна активність має свої зовнішні прояви, аналізуючи які можна з достатньою мірою достовірності судити про її зміст і характеристики.

До найважливіших аспектів педагогічної складової соціально-педагогічного чинника формування пізнавальної активності студентів технічних вузів відносяться:

- а) методи і форми організації педагогічного процесу;
- б) технологія організації пізнавальної діяльності студентів;
- в) особистісно-професійні якості викладача [3].

Формування внутрішньої пізнавальної активності особистості має здійснюватися за допомогою цілісної мотиваційної сфери, складовими якої є потреби, інтерес, мотиви і цілі.

Прагнення досягти основних стратегічних цілей у викладанні технічних дисциплін вказує, що слід націлюватися, перш за все, на особистість студента з її потребами та інтересами, індивідуально-психологічними особливостями, організувати навчальну діяльність з точки зору проблемного навчання, яке досягається за рахунок залучення студентів до обговорення - неоднозначних проблем і питань як особистого, так і загального характеру; надання їм можливості висловлювати власну думку в процесі вивчення технічних дисциплін [1].

Розвиток пізнавальної активності сприяє формуванню позитивного ставлення до теоретичного знання, до навчальної та професійної діяльності, формуванню професійно-особистісних якостей студентів, створення основи для розвитку індивідуального стилю професійної діяльності, що сприяє забезпеченню професійної мобільності майбутнього фахівця.

Найбільш високий рівень пізнавальної активності зумовлений навчальною мотивацією, яка досягається постійним спонуканням студента до самовдосконалення при створенні відповідних умов в освітньому процесі педагогічного ЗВО, а також появою у студентів бажання домагатися нових,

більш високих, порівняно з попереднім етапом навчання, результатів пізнавальної діяльності.

Тому, виходячи з вищевикладеного можна зробити наступні висновки: для формування пізнавальної активності студентів при вивченні технічних дисциплін необхідне удосконалення системи педагогічних підходів.

Література

1. Баклицький І. Психологія праці: навч. посіб. / І. Баклицький. – Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2004. – 511 с.
2. Борисюк А. С. Професійна кар'єра як соціально-психологічний феномен: [етапи, типи професійної кар'єри] / А.С. Борисюк // Проблеми загальної та педагогічної психології : зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2007. – Т. 9. – Ч. 4. – С. 94–101.
3. Слоньовський М. Мотивація як основний принцип розвитку людських ресурсів системи публічного управління / М. Слоньовський // Ефективність державного управління – 2018. Вип. 1 (54). Ч. 1. – С. 56-61.

Колеснік Я.П.

Науковий керівник: доцент кафедри філософії і ППП

Чепурна В.О.

УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНИМИ СИТУАЦІЯМИ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Конфлікти у навчально-виховному процесі неминучі, будуть це конфлікти між студентами, або між студентом і викладачем. Особливо важливим є вміння викладачів бачити справжню причину конфліктної ситуації і вміти передбачати можливі «сценарії» розвитку таких ситуацій. Дуже важливо чітко, рішуче, вміло керувати ситуацією, для цього необхідно розуміти психологію самих конфліктів і поведінку людини в такій ситуації.

Незважаючи на стрімкий розвиток наук в сучасному світі це питання широко розглядається, але ще не досить вивчений, тому і є досить актуальним.